

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/127/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013201692
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1013201692.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Príbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu: Ing. M. H., bytom E., právne zastúpený: JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom M. R. Štefánika 1822, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-67/2013 zo dňa 25. júla 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/222/2013-44 zo dňa 24. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/222/2013-44 zo dňa 24. apríla 2015 p o t v r d z u j e.

Žalovaný j e p o v i n n ý do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 177,86 € na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 24. apríla 2015, č.k. 6S/222/2013-44 podľa § 250j ods. 2 písm. b/, c/, d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. SLV-PS-PK-67/2013 zo dňa 25.07.2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Napadnutým rozhodnutím žalovaný potvrdil personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 83 zo dňa 17.04.2013, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky.

2. Žalobca bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR na tom skutkovom základe, že dňa 22.02.2013 v čase od 20.00 hod. do 06.00 hod. vykonával ako veliteľ hliadky riadne plánovanú hliadkovú službu spolu s členom hliadky - vodičom SCV nstržm V. S., pričom v čase okolo 21.30 hod., keď hliadka vykonávala dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky v obci

Liptovská Osada žalobca zastavil nákladné motorové vozidlo zn. Avia, ktoré viedol agent A. H. a po istej komunikácii v angličtine si žalobca od neho prevzal finančnú hotovosť vo výške 30,- € (za to, že jazdil nepripútaný bezpečnostným pásom), k tejto sume nevypísal a nevydal diely pokutových blokov (A a B) a vodičovi dal pokyn rukou, aby odišiel. Žalobca prevzatú sumu nezapísal do hliadkovej knižky ani nevykázal v žiadnych iných služobných pomôckach.

3. Dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR bolo, že svojím konaním zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prisahu a služobnú povinnosť a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, najmä záujmu na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi policajného zboru na ich čestnosti, na ochrane práv občanov a na upevňovaní ich dôvery v policajný zbor.

4. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnej veci nebola preukázaná prítomnosť žalobcu na konaní, ktoré sa mu kladie za vinu, keďže doslovne preložený rozhovor medzi žalobcom a agentom neidentifikuje predmet pokuty a žalobcom skutočne prijatú sumu, nie je zrejmé, či bola pokuta registrovaná vypísaním bloku a zo žiadneho záznamu v administratívnom spise nemožno identifikovať žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na nedostatky v postupe žalovaného, keď nevyhotovil obrazovo - zvukové záznamy, nevykonal konfrontáciu resp. iné dôkazy (evidencia bankoviek), ktoré by preukázali skutočnosť, že žalobca sa uvedeného skutku dopustil. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že žalovaným zistený skutkový stav je nepostačujúci na identifikáciu žalobcu a preto nebolo preukázané, že žalobca svojím konaním porušil služobnú prisahu zvlášť hrubým spôsobom za splnenia podmienky, že by jeho ponechanie v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne. Žalovaný v odvolaní namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru o nedostatočnom zistení skutkového stavu žalovaným, pričom zdôraznil, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia. Podľa názoru žalovaného bol v danom prípade skutkový stav dostatočne zistený a preukázaný. O začatí konania o prepustení zo služobného pomeru bol žalobca upovedomený nadriadeným a zároveň bol vyzvaný na vyjadrenie, ktoré žalobca nepredložil. Z tohto dôvodu bolo vykonané vlastné šetrenie skutkového stavu žalovaným. Žalovaný pri zisťovaní skutkového stavu vychádzal okrem iných dôkazov predovšetkým zo zápisnice o výsluchu žalobcu nadriadeným, zápisnice o výsluchu nstržm. O. M. no najmä z fotokópie zápisnice o výsluchu agenta A. H.. Zápisnica o výsluchu agenta korešponduje s voľným prekladom doslovného písomného prepisu rozhovoru medzi žalobcom a agentom. Žalovaný zdôraznil, že nie je rozhodujúce, či žalobca svojím konaním naplnil aj znaky skutkovej podstaty trestného činu, rozhodujúce je, že svojím konaním porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, čím naplnil skutkovú podstatu prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. Pokiaľ sa týka stanoviska odborového orgánu, ktorý s návrhom na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru nesúhlasil a odporučil využiť inštitút dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby uviedol, že tento inštitút vyžaduje, aby bol policajt dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu alebo zvlášť hrubého porušenia služobnej prisahy alebo povinnosti. V danom prípade však už nešlo o dôvodné podozrenie ale o dokázané zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovaný síce namietal nesprávne právne posúdenie veci, avšak bližšie ho nekonkretizoval. Zdôraznil, že v predmetnej veci zo strany krajského súdu nedošlo k preskúmvaniu zisteného skutkového stavu, nakoľko súd zistil, že správnym orgánom zistený skutkový stav nie je úplný a neumožňuje prijať závery, ktoré by odôvodňovali aplikáciu príslušnej právnej úvahy. Odvolanie žalovaného sa žalobcovi javí ako podanie účelovo zamerané k predĺženiu času do právoplatného rozhodnutia v záujme oddialiť dôsledky vyplývajúce z právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca si zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

8. Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

10. Odvolací súd mal z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že napadnutým rozhodnutím č. SLV-PS-PK-67/2013 zo dňa 25.07.2013 žalovaný potvrdil personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 83 zo dňa 17.04.2013, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky z dôvodu, že svojím konaním zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prisahu a služobnú povinnosť a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

11. V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

12. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy O.s.p. posudzuje, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

13. Úlohou odvolacieho, ako aj krajského súdu v preskúmacom konaní bolo posúdiť, či správny orgán postupoval v súlade so zákonom a či konaním žalobcu boli naplnené znaky prepúšťacieho dôvodu podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. z hľadiska závažnosti možného negatívneho vplyvu v služobnom pomere.

14. Podmienkami prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. sú jednak: 1) porušenie služobnej prisahy, alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jednak 2) jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

15. Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstaráť si na rozhodnutie potrebné podklady.

16. Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania (ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z.).

17. Podľa § 241 ods. 3 zákona č. 73/1998 Zb. v odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval.

18. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka. Účastník konania je oprávnený navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy. Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 238 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 73/1998 Z.z.).

19. Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v či prospech svedčia. Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu.

20. Úlohou súdu vykonávajúceho prieskum rozhodnutia správneho orgánu nie je nahrádzať jeho činnosť, ale len preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia ako aj postupu, ktorý jeho prijatiu predchádzal. Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru je potrebné, aby bolo žalobcovi dostatočne preukázané, že svojim konaním závažným spôsobom porušil základnú povinnosť a zároveň boli dodržané všetky jeho procesné práva.

21. Odvolací súd sa po oboznámení s obsahom administratívneho ako i súdneho spisu plne stotožnil s právnym záverom a dôvodmi rozhodnutia, ktoré sú prezentované v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu a v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. plne poukazuje na jeho znenie.

22. Zhodne s názorom krajského súdu ani podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem a ich rozhodnutia nie je možné považovať za skutkovo podložené a súladné so zákonom. Súd prvého stupňa preto rozhodol v danej veci vecne správne, keď rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vychádzajúc z obsahu predloženého spisu správneho orgánu odvolací súd zistil, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy nevyhodnotil v súlade s ustanovením § 238 ods. 4 zákona, t.j. podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a záver, ku ktorému správny orgán dospel, nezodpovedal vykonanému dokazovaniu a zásadám logického myslenia a uvažovania. Odvolací súd sa nestotožňuje s právnymi závermi správnych orgánov oboch stupňov, že v administratívnom konaní bolo porušenie služobnej prísahy a zvlášť hrubé porušenie povinnosti riadne preukázané.

23. Zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti v zmysle § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. malo podľa žalovaného spočívať v tom, že žalobca dňa 22.02.2013 v čase okolo 21.30 hod., keď spolu s nstržm. O. M. vykonával dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky v obci Liptovská Osada zastavil nákladné motorové vozidlo zn. Avia, ktoré viedol agent A. H. a po istej komunikácii v angličtine si žalobca od neho prevzal finančnú hotovosť vo výške 30 eur (za to, že jazdil bez bezpečnostného pásu), k tejto sume nevydal diely pokutových blokov (A a B) a vodičovi dal pokyn rukou, aby odišiel. Žalobca prevzatú sumu nezapísal do hliadkovej knižky ani nevykázal v žiadnych iných služobných pomôckach. Do zápisnice k výzve na opis žalobcu agent uviedol, že s ním „jednal jeden človek a ten mal uniformu...bol to človek bielej pleti, strednej postavy, okolo 40 rokov, mal výrazné veľké oči. Súčasťou administratívneho spisu je aj listina označená ako doslovný písomný prepis rozhovoru agenta s neznámym policajtom, z ktorej listiny vyplýva len vyjadrenie o pokute vo výške 60,- resp. 30,- €.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalovaným zistený skutkový stav vychádzajúci predovšetkým zo zápisnice o výsluchu agenta nemožno považovať za skutkový stav, ktorý by spoľahlivo a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňoval záver o tom, že žalobca spáchal skutok, ktorý sa mu kladie za

vinu. Pokiaľ žalovaný oprel svoj záver o spáchaní skutku žalobcom o výpoveď agenta, je nevyhnuté, aby takýto dôkaz spĺňal kritéria zrozumiteľnosti, presvedčivosti, vierohodnosti a zároveň nesmie byť spochybniteľný inými dôkazmi. Z výpovede agenta, doslovne preloženého rozhovoru medzi žalobcom a agentom, ale aj ostatných záznamov v administratívnom spise však nie je možné vierohodným spôsobom identifikovať žalobcu, predmet pokuty a ďalšie okolnosti skutku. Na základe týchto skutočností je nutné konštatovať, že žalovaný nepostupoval v zmysle ustanovení § 233 ods. 1 a § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z.,

25. Odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že konanie o prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. pre porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom je svojou povahou sankčným administratívnym konaním, na ktoré je nevyhnutné primerane aplikovať princípy trestného práva vrátane princípov dokazovania. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu žalovaný nevykonal ďalšie dôkazy, ktoré by prispeli k dostatočnému zisteniu skutkového stavu a ktorých vykonanie umožňuje samotný zákon č. 73/1998 Z.z. (napr. krajským súdom zmienená konfrontácia, vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov, označenie bankoviek a iné.). Len pre doplnenie odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaný dospel k záveru, že dôkazy boli vykonané v rozsahu postačujúcom na preukázanie skutku, ktorý sa kladie žalobcovi za vinu, bolo jeho povinnosťou náležitým spôsobom zdôvodniť nevykonanie ďalších do úvahy prichádzajúcich relevantných dôkazov.

26. Odvolací súd konštatuje, že uvedené pochybenia žalovaného viedli k nedostatočne zistenému skutkovému stavu. Za týchto okolností sa odvolací súd stotožnil s krajským súdom a napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávali z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby poskytnutej advokátom žalobcovi podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (vyjadrenie zo dňa 25.06.2015 k odvolaniu žalovaného 139,83 €, režijný paušál 8,39 € t.j. 148,22 € + DPH).

28. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.